

**ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶ
ՓՐԿՉԻ ՀՐԱՇԱՓԱՌ ԾՆՍԴՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ
ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ**

(1972 թ. հունվարի 6)

«Քրիստոս ծնաւ և յալտնեցաւ»:

Սիրեցլալ հավատացյալ ժողովուրդ մեր որ ի Հալաստան և որ ի ավլուս
աշխարհի:

Մշտանորոգ հավատքով և անմար հույսով, հրաշակերտ սուրբ Էջմիածնից ձեզ բոլորիդ բերում ենք լուս ավետիսը Քրիստոսի ծննդյան և աստվածահայտնության:

Այս ավետիսով, ինչպես երկու հազար տարիներ առաջ, այսօր էլ մեր հոգու աշխարհի բարձունքներից՝ լսում ենք պատգամ-երգը հրեշտակների. «Փառք ի բարձուն Աստուծոյ և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Երկու հազար տարիներ շարունակ, աշխարհի վրա ոչ մի տեղ ու երեկ, ոչ մի երգ չի հնչել անքան քաղցր, և ոչ մի պատգամ՝ անքան փրկարար:

Այնուամենայնիվ սակայն, ո՞վ մարդկային ճակատագիր, երկու հազար տարիներ հետո, աշխարհը տակավին հեռու է կենսագործված տեսնելուց՝ երկնառաք պատգամը քաղցր ու փրկարար:

Այս սուրբ պահին չենք մտածում մեղադրանքի կամ անեծքի խոսք ասել, և ոչ էլ հանգցնել լուսերը հույսին:

Տարակույս չկա թե մարդկային աշխարհը տառապում է իր մեղքերի ու իր տկարությունների հետևանքով: Մարդը ինքն իր մեջ է կրում արմատները բոլոր չարիքների: Սակայն, Քրիստոս փրկիչը մեր, մղում է մեզ լինել լավա-

տես: Քրիստոսանվեր կյանքի ճանապարհը, ճանապարհն է չարի արմատները պոկելու և խափանելու:

Սստված իր միաձին նրդուն աշխարհ առաքեց, օգնելու համար մարդկությանը, ինքնախրկումի պայքարի մեջ, ցուց տալով նրան ճանապարհը փրկության, հայտնելու համար նրան ճշմարտությունը գերազուն, առաջնորդելու համար նրան դեպի կյանքը անվախճան:

Մարդկային աշխարհը փրկել անիբրավորչուներից ու բռնություններից, փրկել կենեցուներից ու խորականություններից, փրկել ատեղության թուշներից ու պատերազմների կրակից, նշանակում է ամենից առաջ վերափոխել, վերանորոգել, պայծառակերպել մարդու նոգին, այսինքն նրա իմացականությունը, նրա կամեցողությունը, և մանավանդ նրա զգացումների խառնարանը:

Դա կիսի մեծագույն հեղափոխությունը բոլոր ժամանակների համար: Եվ այդ իսկ իրականացնելու համար է որ Քրիստոս Աստված մարդացավ ու աշխարհ եկավ: Նրա մեծ առաքալը հրավեր ու պատօն է կարդում մարդկանց բոլոր՝ «Սրբեցեք ի բաց զի՞ն խմորն, զի եղիչիք նոր զանգուած» (Ա. Կորնթ. Ե 7): «Մերկացարուք զիմն մարդն զործովքն իլրովք և զգեցարուք զնորն նորոգեալ ի գիտութիւն քատ պատկերի Արարչին իրոյ» (Կորնթ. Գ. 9—10): Ահա թէ ինչու մենք հավատում ենք թէ Քրիստոս տեալան հեղափոխությունն է մարդկային հոգեկան աշխարհի, և դրանով է նա մանավանդ Փրկիչը ազգի մարդկան, իշխանը խաղաղության, արեգակը արդարության:

Մենք չենք ժխտում, մարդկային կյանքում՝ զաղափարական, ընկերապին, տնտեսական զարգացման անհրաժեշտությունը և նշանակությունը նույն չարիքների վերացման ի խնդիր, սակայն մտածում ենք թէ զարգացող գաղափարական, ընկերապին, տնտեսական դրություններն ու օրենքները մարդկան կանոնական կյանքի կոչելու, գործադրելու, և նետեաբար եթե մարդկան իրենք նույնը մնան, միևնույնն է, արդյունքն է նույնը կիմի:

Ահա թէ ինչու հավատում ենք թէ մարդուն վերանորոգելու, պայծառակերպելու քրիստոնեական իդեալը մնում է այժմեական բոլոր ժամանակների համար, և մանավանդ մեր դարաշրջանի համար: Հիրավի, ինչքան զարգան ու մեծագործ նվաճումների հասնեն՝ մարդկային իմացական հանճարը, գիտությունն ու տեխնիկան, այնքան ավելի անհրաժեշտ կդառնա մարդկանց զգացումների ու կամեցողության բարեշրջումը և նվաճումը՝ բարոյական հանճարի բարձունքների, որով կարող է հնարավոր դառնալ ազատագրումը մարդկային ցեղի՝ եւամոլության, նախանձի, ատեղության ու տիրապետելու մոլոցը թունավոր արմատներից:

Ինչքան տխուր է հաստատել՝ թէ մեր օրերի աշխարհը տակավին լեցուն և նման շարիքներով:

Ինչքան տխուր է հաստատել՝ թէ այսօր էլ տակավին աշխարհում այս ու այն տեղ հրահրվում է կրակը պատերազմների:

Ինչքան ծանր է մանավանդ մտածել՝ թէ մեր օրերում, համայն մարդկության կյանքի նորիկոննի վրա, դեռևս առկա է ահավոր սպառնալիքը շերմամիջուկային աշխարհակործան հրդեհումների:

Եվ սակայն, ահա այս ողբերգական պահին, Հիսուս մեծ վարդապետը, պատգամում է մեզ՝ մերժել այս ճակատագիրը: Նա հրավեր է կարդում՝ կերտել նոր մարդուն, նման Աստուծո պատկերի, հաստատել սերն ու խաղաղությունը մարդկանց սրտերում, արդարությունն ու եղբացրությունը աշխարհում համայն:

Քրիստոսի անունով գործող բոլոր եկեղեցիները այսօր, նույն այս հավատամքով աղոթում են ու գործում, ու ահազանձ հնչեցնում՝ ընդդեմ անարդարությունների, ընդդեմ կեղեցուների, ընդդեմ ցեղային և այլ տեսակի խորհականությունների, ընդդեմ պատերազմների:

Հայաստանաց եկեղեցին, այս սրբազն պայքարի մեջ միանում է իր բույր եկեղեցիներին՝ «վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի», «վասն խաղաղութեան հեռաւորաց և մերձաւորաց», առաջնորդված տեսիլքովը՝ համայն մարդկության եղբայրացման, իբրև ժողովուրդը մինեուն Աստուծուն:

Աստված է մեր խաղաղությունը: Աստված է մեր փրկությունը:

Փառք ծննդյան Որդովուն Աստուծուն Հիսուսի Քրիստոսի, որ աշխարհին ընծա բերեց պատգամը՝ «խաղաղութեան և ի մարդիկ հաճութեան»:

Սիրելի հավատացյալներ,

Խաղաղության և ժողովուրդների եղբայրության հրամայականը թանկ է ի մասնավորի մեր մայր եկեղեցու և մեր ժողովրդի հմար, որովհետև բազում տարիներ շարունակ նրանց կյանքը եղել է տևական տառապանք ու նահատակություն: Հազիվ հիսուն և ավելի տարիներից ի վեր է, որ հայոց հայրենիքը վերածնվել է իբրև ազգային ինքնավար պետություն, ապահովելով հայ ժողովրդին խաղաղ, ապահով ու բարգավաճ կյանք՝ նշութական վերաշխնության ու նշակութային ծաղկումի պայմանների մեջ: Նոր կյանքի կոչված, երգով, արևով ու սիրով կառուցվող շեն երկիրը մեր, Հայաստան աշխարհը, բոլոր իրավ հայերի՝ միակ ապավենն է այսօր, միակ միսիթայրությունը, միակ հպարտությունը:

Ահա թե ինչո՞ւ, մեր աղոթքը՝ «վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի», ամենավառ իդան է՝ փրկության ափին հասած մեր ժողովրդի:

Ամեն բանից վեր և ամենից առաջ, խաղաղություն թող լինի, և ամեն ինչ խաղաղությամբ թող լինի:

Քրիստոսակերտ սուրբ Էջմիածնից, Ամենավան Հայոց Հայրապետը, խաղաղության պատգամի հետ միասին ձեզ բոլորի բաշխում է նր հայրական օրինությունը և աղոթում ձեր ամենքի բարօրության ու արևշատության համար:

Քրիստոս ծնաւ և յայտնեցաւ:

Ծնորհավոր Նոր տարի:

Ծնորհք, սէր և խաղաղութիւն եղիցին ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ. ամ.ն:

